

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ



**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Декан факультету економіки  
та управління  
Андрій КОЦУР  
« 08 » 2024 р.



**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Проректор з науково-педагогічної  
роботи  
Віктор ОСТРОВЕРХОВ  
2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА**

з дисципліни «УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 07 Управління та адміністрування

спеціальність – 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

освітньо-професійна програма - «Підприємництво та торгівля»

**Кафедра підприємництва і торгівлі**

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екзамен (сем.)
Денна	4	VII	32	14	3	8	93	150	VII	-

30.08  
*[Signature]*

Тернопіль – ЗУНУ

2024

Робочу програму склала завідувач кафедри підприємництва і торгівлі,  
д-р екон. наук, професор *Собко Ольга Миколаївна*

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва і торгівлі, протокол  
№ 2 від 30 серпня 2024р.

Завідувач кафедри,  
д-р екон. наук, професор



**Ольга СОБКО**

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 076 «Підприємництво та  
торгівля», протокол № 2 від 30 серпня 2024 р.

Голова групи забезпечення спеціальності,  
д-р екон. наук, професор



**Ольга СОБКО**

Гарант ОП  
канд. екон. наук, доцент



**Ірина БОЙЧИК**

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
«УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**1. Опис дисципліни «Управління інноваційною діяльністю»**

Дисципліна «Управління інноваційною діяльністю»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Дисципліна Вибіркова <b>Мова навчання</b> українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	<b>Рік підготовки:</b> <i>Денна – 4</i> Семестр: <i>Денна – 7</i>
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма «Підприємництво та торгівля»	<b>Лекції:</b> <i>Денна – 32</i> Практичні заняття: <i>Денна – 14</i>
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – бакалавр	<b>Самостійна робота:</b> <i>Денна – 93</i> <i>Тренінг – 8</i>  Індивідуальна робота: <i>Денна – 3</i>
Тижневих годин – 11,5 з них аудиторних – 3,5		<b>Вид підсумкового контролю –</b> залік

## **2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

### **2.1. Мета вивчення дисципліни**

Метою дисципліни «Управління інноваційною діяльністю» є формування у студентів системи знань з теорії інновацій та набуття практичних навиків управління інноваційною діяльністю в підприємстві, оцінювання його ефективності та пошуку шляхів підвищення інноваційності бізнесу.

Дисципліна «Управління інноваційною діяльністю» опирається на навчальний матеріал суміжних курсів теоретично-прикладного характеру, об'єднує цей матеріал в єдиний комплекс економічних знань.

Вивчення курсу «Управління інноваційною діяльністю» передбачає наявність систематизованих та ґрунтовних знань із суміжних дисциплін, цілеспрямованої роботи над вивченням фахової літератури, активної роботи на лекціях, практичних заняттях і тренінгах, самостійної роботи.

### **2.2. Завдання вивчення дисципліни**

*Мета лекційних занять* полягає у донесенні до студентів і засвоєнні ними систематизованих знань в частині теоретико-прикладних аспектів управління інноваційною діяльністю та оцінювання його ефективності на засадах концепції гармонійного розвитку економіки.

*Завдання лекційних занять* полягає у викладенні студентам згідно з робочою програмою основоположних засад управління інноваційною діяльністю, ролі інновацій та інноваційних процесів у розвитку підприємства, запровадження сучасних організаційних форм реалізації інноваційної діяльності та опанування методичних підходів до оцінювання його ефективності.

*Метою проведення практичних занять* є формування у студентів підходів критичного мислення, компетенцій у сфері здійснення аналізу стану та динаміки інноваційної діяльності на макро- та макrorівнях, набуття аналітичних навичок в сфері оцінювання ефективності управління інноваційною діяльністю.

*Завданнями проведення практичних занять* є:

- ❖ засвоєння і закріплення теоретичних знань з навчальної дисципліни, отриманих на лекційних заняттях;
- ❖ формування умінь і практичних навичок щодо управління інноваційною діяльністю та оцінювання його ефективності;
- ❖ практичне застосування оцінних методик в частині розрахунків оцінних критеріїв, показників;
- ❖ засвоєння навичок розробки та обґрунтування інноваційних проектів.

### 3. Програма навчальної дисципліни «Управління інноваційною діяльністю»

#### Змістовий модуль 1

#### Теоретичні основи управління інноваційною діяльністю

#### Тема 1. Теорія інновацій та трансформація економічних систем

Інноваційна економіка та еволюція економічних систем. Інноваційна теорія та економічне зростання. Теорія циклічного розвитку М. Кондратьєва. Хвилі М. Кондратьєва. Еволюція інноваційної теорії.

Інноваційна теорія Й. Шумпетера. Феномен інноваційного суспільства: поняття, ознаки та фактори впливу. Інноваційна спроможність країни в міжнародних рейтингах: аналітичні агентства та методичні підходи в оцінюванні. Глобальний індекс інновацій (*Global Innovation Index*), Індекс інновацій Агентства Bloomberg (*Bloomberg Innovation Index*), Європейське інноваційне табло (*European Innovation Scoreboard*), Індекс готовності до передових/проривних технологій, ЮНКТАД (*A Frontier Technologies Readiness Index*), Глобальний індекс конкурентоспроможності талантів (*Global Talent Competitiveness Index*).

Інноваційні суспільства. Японський та південнокорейський досвід забезпечення інноваційності. Особливості розробки і використання інновацій в США.

Україні на шляху до європейської інтеграції: перспективні напрями розвитку інновацій. Досвід Європейського Союзу в розбудові інноваційності країн. Інноваційна політика ЄС: цілі та основні напрями реалізації. Законодавство ЄС в сфері інновацій. Лісабонський договір (*The Treaty of Lisbon*). Лісабонська Стратегія (*The Lisbon Strategy*). Програми фінансування інновацій 2021–2027 рр.: *Horizon 2020*; *Horizon Europe*. Провідні інновації в дослідженнях Європейського Союзу. Проблеми підвищення рівня інноваційності в Євросоюзі.

Україна в світових рейтингах інноваційності країн.

#### Література:

1. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

2. Економічна енциклопедія : [у 3 т.] / ред. рада : Б. Д. Гаврилишин, В. А. Ющенко, В. С. Гальчинський. К. : Вид. центр «Академія» ; Тернопіль : Академія народного господарства. 2000.

3. Інноваційний фонд Європейської комісії вартістю 4 мільярди Євро проводить конкурс пропозицій. URL: <https://ua.dsisolar.com/info/european-commission-s-4-billion-innovation-fu-89007650.html>

4. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>

5. Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>

6. Клімова Г.П. Феномен інноваційного суспільства в соціально-філософському дискурсі. URL: <https://openarchive.nure.ua/server/api/core/bitstreams/61c774eb-4458-4b50-b0c0-52f430db642b/content>

7. Наукова та науково-технічна діяльність в Україні у 2022 році: науково-аналітична доповідь / Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда та ін. – К.: УкрІНТЕІ, 2023. – 94 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/nauka/2023/07/25/Nauk-analit.dopov.Naukova.ta.nauk-tekhn.diyaln.v.Ukr.2022-25.07.2023.pdf>

8. Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність в Україні у 2023 році: науково-аналітична доповідь / Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда та ін. – К.: УкрІНТЕІ, 2024. – 108 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/nauka/informatsiyno-analitychni/2024/05.08.2024/Naukovo-analitychna.dopovid-Naukova.naukovo-tekhnichna.ta.innovatsiyna.diyalnist.v.Ukrayini.u.2023.rotsi-05.08.2024.pdf>
9. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року» від 10.07.2019 № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>
10. Плахотнік О. Економіка інновацій: конспект лекцій для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня всіх технічних спеціальностей / О. Плахотнік. Кам'янське: ДДТУ. 2022. URL: <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/34/7-34-kl54.pdf>
11. Цивільний Кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
12. Research and Innovation. URL: [https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/research-and-innovation\\_en](https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/research-and-innovation_en)
13. The Theory of Lisbon. URL: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/5/the-treaty-of-lisbon>
14. Historical Development of European Integration. URL: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/section/185/historical-development-of-european-integration>
15. HORIZONT 2020. URL: [https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-2020\\_en](https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-2020_en)
16. The Lisbon Strategy. URL: [https://ipe.ro/rjef/rjef1\\_06/rjef1\\_06\\_6.pdf](https://ipe.ro/rjef/rjef1_06/rjef1_06_6.pdf)

## Тема 2. Інновації та інноваційність бізнесу

Інновації в економічному циклі. Інновації та вихід з кризи (в межах економічного циклу). Закон України «Про інноваційну діяльність».

Інновації в еволюції економічних систем. Поняття і класифікація інновацій. Функції інновацій: базова, поліпшуюча, псевдоінновація. Типи інновацій: продуктова, технологічна, сировинна, організаційна, збутова, інфраструктурна. Життєвий цикл інновацій: поняття, графічне представлення. Концепція життєвих циклів інновацій. Дифузія інновацій: істота та площини поширення.

Інновації в розвитку підприємництва. Попит як один із чинників формування інновацій. Аналіз попиту на інноваційну продукцію. Закон попиту. Табличне, графічне та аналітичне зображення попиту на інновації. Формування попиту на інновації. Засоби ідентифікації продукції. Три групи нового товару. Інноваційна продукція. Система планування та організація створення нового товару. Етапи планування. Генерація ідей. Перевірка концепції. Пробний маркетинг. Інноваційне підприємництво: сутність, критерії, показники. Моніторинг інновацій.

Розробка та реалізація інновацій в умовах війни: український досвід стимулювання інноваційної активності. Тенденції інноваційної активності в Україні: реалії та перспективи.

### Література:

1. ВВП. Економічні цикли. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-vvp-ekonomichni-cikli-315150.html>
2. Господарський Кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Гук О.В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г.А. Інвестування інноваційної діяльності: навчальний посібник: Київ: Електронне мережне навчальне видання. 2022. 169 с.
4. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.
5. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>

6. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>
7. Іванова О.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Харків: НУА-Видавництво. 2020. 108 с.
8. Плахотнік О. Економіка інновацій: конспект лекцій для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня всіх технічних спеціальностей / О. Плахотнік. Кам'янське: ДДТУ. 2022. URL: <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/34/7-34-kl54.pdf>
9. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року» від 10.07.2019 № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>
10. Руснак А.В., Савченко О. Г., Ломоносов Д.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Миколаїв: Іліон. 2021. 324 с.
17. Наукова та науково-технічна діяльність в Україні у 2022 році: науково-аналітична доповідь / Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда та ін. – К.: УкрІНТЕІ, 2023. – 94 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/nauka/2023/07/25/Nauk-analit.dopov.Naukova.ta.nauk-tekhn.diyaln.v.Ukr.2022-25.07.2023.pdf>
18. Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність в Україні у 2023 році: науково-аналітична доповідь / Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда та ін. – К.: УкрІНТЕІ, 2024. – 108 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/nauka/informatsiyno-analitychni/2024/05.08.2024/Naukovo-analitychna.dopovid-Naukova.naukovo-tekhnichna.ta.innovatsiyana.diyalnist.v.Ukrayini.u.2023.rotsi-05.08.2024.pdf>
11. Research and Innovation. URL: [https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/research-and-innovation\\_en](https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/research-and-innovation_en)

### **Тема 3. Інноваційні процеси в організації підприємницької діяльності**

Поняття новинки, нововведення, інновації, інноваційного процесу. Функціонування системи «наука – техніка – виробництво – споживання». Сфера інноваційної діяльності. Класифікація інноваційних процесів. Основні етапи інноваційного процесу: наука, дослідження, розробка, виробництво, використання. Стадії інноваційного процесу – наука, техніка, виробництво (розробки і комерціалізації). Взаємозв'язок окремих видів інноваційних процесів на підприємстві.

Моделі інноваційного процесу. Циклічна концепція розвитку інновацій. Життєвий цикл інновацій. Поняття інноваційного циклу. Фази життєвого циклу інновацій. Інноваційний ланцюг. Зовнішні та внутрішні чинники, що впливають на життєвий цикл інновацій.

#### **Література:**

1. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: К.: Центр навчальної літератури. 2021. 496 с.
2. Глібко С.В., Розгон О. В., Стріжкова А.В. Інноваційне право: науково-практичний посібник: Харків: НДІ ПЗІРНАПрН України. 2020. 244 с.
3. Господарський Кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
4. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ. 2021. 427 с.
5. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
6. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>
7. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: підручник: К.: Гельветика. 2023. 334 с.
8. Наукова та науково-технічна діяльність в Україні у 2022 році: науково-аналітична доповідь / Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда та ін. – К.: УкрІНТЕІ, 2023. – 94 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/nauka/2023/07/25/Nauk-analit.dopov.Naukova.ta.nauk-tekhn.diyaln.v.Ukr.2022-25.07.2023.pdf>

9. Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність в Україні у 2023 році: науково-аналітична доповідь / Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда та ін. – К.: УкрІНТЕІ, 2024. – 108 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/nauka/informatsiyno-analitychni/2024/05.08.2024/Naukovo-analitychna.dopovid-Naukova.naukovo-tekhnichna.ta.innovatsiyana.diyalnist.v.Ukrayini.u.2023.rotsi-05.08.2024.pdf>

10. Плахотнік О. Економіка інновацій: конспект лекцій для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня всіх технічних спеціальностей / О. Плахотнік. Кам'янське: ДДТУ. 2022. URL: <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/34/7-34-kl54.pdf>

11. Руснак А.В., Савченко О. Г., Ломоносов Д.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Іліон. 2021. 324 с.

#### **Тема 4. Управління інноваційною діяльністю в бізнесі**

Інноваційний менеджмент в забезпеченні інноваційного розвитку підприємництва. Поняття, принципи та методи управління інноваційною діяльністю. Функції управління інноваційною діяльністю. Етапи управління інноваційною діяльністю. Організація управління інноваційною діяльністю. Особливості організації управління дослідженнями, розробками та впровадженням інновацій.

Сутність оперативного менеджменту інноваційної діяльності та її контролю. Проблеми та завдання оперативного менеджменту на всіх стадіях життєвого циклу інновацій. Види і роль організаційних структур в управлінні інноваційними процесами. Принципи та етапи процесу побудови організаційних структур управління інноваційною діяльністю. Обґрунтування вибору організаційних структур управління інноваційною діяльністю. Стратегічне управління інноваційною діяльністю.

##### **Література:**

1. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: Центр навчальної літератури. інноваційної діяльності: навчальний посібник:Новийсвіт. 2021. 427 с.

2. Глібко С. В., Розгон О. В., Стріжкова А.В. Інноваційне право: науково-практичний посібник: Харків: НДІ ПЗІРНАПрН України. 2020. 244 с.

3. Господарський Кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

4. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>

5. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>

6. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: підручник: Гельветика. 2023. 334 с.

7. Руснак А. В., Савченко О. Г., Ломоносов Д. А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Іліон. 2021. 324 с.

<https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/34/7-34-kl54.pdf>

8. Innovation Management in Knowledge-Driven Economy. – Brussels-Luxembourg: European Commission, Directorate-general for Enterprise. URL: [https://www.researchgate.net/publication/296196227\\_Innovation\\_Management\\_and\\_the\\_Knowledge-Driven\\_Economy](https://www.researchgate.net/publication/296196227_Innovation_Management_and_the_Knowledge-Driven_Economy)

9. Innovation tomorrow. Innovation policy and the regulatory framework: Making innovation an integral part of the broader structural agenda. Innovation papers. № 28. – Brussels-Luxembourg: European Commission, Directorate-general for Enterprise. URL: [https://www.researchgate.net/publication/280522650\\_INNOVATION\\_TOMORROW](https://www.researchgate.net/publication/280522650_INNOVATION_TOMORROW)



## Тема 5. Інноваційна політика та управління інноваційними проектами підприємства

Змістова характеристика інноваційної політики підприємства. Місце інноваційної політики у загальній стратегії розвитку. Складові елементи інноваційної політики фірми. Методи вибору інноваційної політики: метод написання сценаріїв, метод ігор, метод Дельфі. Стратегічний план фірми, його розділи. Елементи стратегічного вибору: генеральна мета, основні цілі, стратегії, завдання і програми. Чинники, які впливають на вибір інноваційної стратегії підприємств. Розробка інноваційної стратегії. Поняття, види і критерії типології інноваційних стратегій. Типологія інноваційних стратегій розвитку суб'єктів господарювання. Види інноваційних стратегій: наступальна, захисна, імітаційна, залежна, традиційна, «за нагодою» – їх сутність та співвідношення. Процес упровадження інноваційних стратегій. Умови та методи реалізації стратегій. Зв'язок інноваційної стратегії з загальною стратегією розвитку фірми: принципи її формування та упровадження.

Теорія проектного менеджменту в управлінні інноваційною діяльністю. Поняття, завдання і функції проектного менеджменту в управлінні інноваційною діяльністю. Організація проектного менеджменту в інноваційній діяльності. Організаційні структури проектного менеджменту в інноваційній діяльності. Види організаційних структур залежно від системи взаємовідносин учасників проекту. Типові характеристики проектної діяльності. Планування інноваційного проекту як складова проектного менеджменту. Поняття і класифікація інноваційних проєктів. Стратегія інноваційного проєкту. Цілі та параметри інноваційного проєкту. Структуризація інноваційного проєкту. Проектний цикл. Досвід ЄС в частині проектного менеджменту як конструктивної форми організації інноваційної діяльності в підприємстві. Перспективні напрями розвитку проектного менеджменту в інноваційній діяльності в умовах цифрової економіки.

Поняття і види інноваційних проєктів. Структуризація інноваційного проєкту. Об'єкти інтелектуальної власності як результати інноваційного проєкту. Державний реєстр інноваційних проєктів. Свідоцтво про державну реєстрацію інноваційного проєкту. Управління інноваційними проєктами: поняття, завдання, функції. Техніко-економічне обґрунтування інноваційних проєктів.

### Література:

1. Господарський Кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Гук О. В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г. А. Інвестування інноваційної діяльності: навчальний посібник: Київ: Електронне мережне навчальне видання: 2022. 169 с.
3. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ. 2021. 427 с.
4. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
5. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>
6. Заїка С. О., Грідін О. В. Інноваційний проєкт як об'єкт управління. URL: <http://dspace.khntusg.com.ua/bitstream/123456789/4286/1/13.pdf>
7. Загородній С. Про авторське право і суміжні права: ключові законопроекти. *Інтелектуальна власність в Україні*. URL: <https://intelvlas.com.ua/>
8. Закону України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
9. Закону України «Про охорону прав на промислові зразки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>

10. Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text> Онищенко В. О., Литвиненко С. Л., Литвиненко Л. Л. Управління інноваціями. Менеджмент: навчальний посібник: Кондор. 2022. 284 с.

11. Плахотнік О. Економіка інновацій: конспект лекцій для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня всіх технічних спеціальностей / О. Плахотнік. Кам'янське: ДДТУ. 2022. URL: <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/34/7-34-k154.pdf>

12. Цивільний Кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

## *Змістовий модуль 2*

### **Ефективність управління інноваційною діяльністю підприємства**

#### **Тема 6. Організаційні форми реалізації інноваційної діяльності**

Взаємодія фундаментальних і прикладних наук у процесі створення інновацій. Форми організації наукової діяльності – академічна, вузівська, галузева, заводська, комерційна. Класифікаційна схема наукового забезпечення інновацій.

Організаційні форми забезпечення інноваційної діяльності. Науково-дослідні та проектно-конструкторські організації: їх структура та організація діяльності.

Інноваційне підприємство як суб'єкт господарювання. Інтелектуальна власність як об'єкт інноваційного підприємництва.

Венчурні підприємства: поняття, завдання та особливості функціонування.

Розвиток інфраструктури трансферу знань та інновацій в умовах глобалізації: науково-технологічні парки, інституції посередницькі. Інноваційні парки. Наукові парки. Індустріальні парки. Інноваційні кластри. Міжсекторне партнерство в розвитку інновацій. Бар'єри розвитку трансферу знань та інновацій. Необхідність технологічної кооперації. Форми технологічної кооперації. Проект Закону України «Про інноваційні парки». Закон України «Про інноваційну діяльність». Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності».

#### **Література:**

1. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: Центр навчальної літератури. 2021. 496 с.

2. Гук О. В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г. А. Інвестування інноваційної діяльності: навчальний посібник: Київ: Електронне мережне навчальне видання: 2022. 169 с.

3. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>

4. Защепкіна Н. М., Дорожинська Г. В. Організація науково-інноваційної діяльності: навчальний посібник: Київ: Електронне мережне навчальне видання: 2022. 83 с.

5. Плахотнік О. Економіка інновацій: конспект лекцій для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня всіх технічних спеціальностей / О. Плахотнік. Кам'янське: ДДТУ. 2022. URL: <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/34/7-34-k154.pdf>

6. Проект Закону України «Про інноваційні парки». URL: <https://itd.rada.gov.ua/942fe471-bea0-436c-af65-2d6088a80459>

7. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року» від 10.07.2019 № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>

#### **Тема 7. Фінансування інноваційної діяльності**

Фінансування інноваційної діяльності: поняття, види, джерела. Внутрішні та зовнішні джерела фінансування інноваційної діяльності. Врахування ризиків, які можуть виникнути під

час фінансування інноваційної діяльності. Причини виникнення та використання ринкового (венчурного) фінансування. Засоби страхування, які використовують ринкові інвестори. Переваги та недоліки венчурного фінансування. Лізингове фінансування. Функції, об'єкти та види лізингу. Переваги та недоліки лізингового фінансування. Склад лізингових платежів. Приватний капітал у фінансуванні інноваційної діяльності: поняття, структура і характерні риси. Форми фінансування приватним капіталом інноваційних проектів. Закордонні інвестиції як джерело фінансування інноваційної діяльності.

Державні та міжнародні грантові програми у фінансуванні інноваційної діяльності. Грантове фінансування інноваційних проектів. Програма USAID «Конкурентоспроможна економіка»: завдання та особливості фінансування. Секторна зосередженість грантової підтримки Програми: виробництво, послуги, інформаційні технології, інжиніринг, креативні індустрії. Донори Програми (Уряд США). Вимоги до грантоотримувачів. Критерії відбору грантоотримувачів. Сфера діяльності грантоотримувача: розвиток виробництва, продажі, покращення бізнес-процесів; розбудова організаційного потенціалу, цифрові і торгові можливості. Величина гранту. Аплікаційна форма: складові та вимоги до оформлення. Терміни складання заявок. Бізнес-план для подачі заявки на грант.

Інноваційний проект як об'єкт фінансування. Критерії та умови оцінювання інноваційного проекту. Обґрунтування бізнес-плану інноваційного проекту. Стратегія фінансування інноваційного проекту. Ризики в інноваційних проектах. Методи оцінки ризику у фінансуванні інноваційної діяльності.

Star-up проекти як об'єкт фінансування. Критерії та джерело фінансування Star-up . проектів. Обґрунтування бізнес-плану Star-up проекту. Ризики в Star-up проектах: поняття, види, методичні підходи в оцінюванні. Фінансування Star-up проектів в Україні в умовах війни. Перспективи розвитку Star-up . проектів в Україні.

#### **Література:**

1. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: К.: Центр навчальної літератури. 2021. 496 с.
2. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: К.: Новий світ. 2021. 427 с.
3. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
4. Непран А.В., Кирчата І.М., Храпач К.Г. Розробка фінансового плану стартап-проектів з виробництва промислового виробу у системі фінансового менеджменту. URL: <http://ppb.khadi.kharkov.ua/article/view/293681>
5. Онищенко В.О., Литвиненко С.Л., Литвиненко Л.Л. Управління інноваціями. Менеджмент: навчальний посібник: К.: Кондор. 2022. 284 с.
6. Плахотнік О. Економіка інновацій: конспект лекцій для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня всіх технічних спеціальностей / О. Плахотнік. Кам'янське: ДДТУ. 2022. URL: <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/34/7-34-k154.pdf>
7. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року» від 10.07.2019 № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>
8. HORIZONT 2020. URL: [https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-2020\\_en](https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-2020_en)

## **Тема 8. Державне регулювання інноваційної діяльності**

Державна підтримка інноваційної діяльності. Державна інноваційна політика. Наукомісткість ВВП: поняття та методика розрахунку.

Інструменти державної інноваційної політики. Прямі та непрямі методи сприяння розвитку інноваційної діяльності з боку держави. Політика оподаткування інноваторів. Прискорена амортизація як метод регулювання оновлення виробництва. Сфери застосування

державного впливу на інноваційні процеси. Підтримка державою малого бізнесу як чинник інноваційної політики.

Поняття інтелектуальної власності як фундаментальної основи організації інноваційної діяльності. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності. Правовий захист об'єктів інтелектуальної власності. Об'єкти промислової власності (винаходи, промислові зразки, корисні моделі, знаки для товарів і послуг). Об'єкти авторського та суміжних прав (комп'ютерні програми, бази даних, твори у галузі науки, літератури та мистецтва); нетрадиційні об'єкти нематеріальних ресурсів (ноу-хау, комерційна таємниця, гудвіл). Патент як засіб охорони об'єктів промислової власності.

Інноваційна політика в ЄС.

### Література:

1. Глібко С.В., Розгон О. В., Стріжкова А.В. Інноваційне право: науково-практичний посібник: Харків: НДІ ПЗІРНАПрН України. 2020. 244 с.
2. Господарський Кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Економічна енциклопедія: [у 3 т.] / ред. рада: Б. Д. Гаврилишин, В. А. Ющенко, В. С. Гальчинський. К.: Вид. центр «Академія»; Тернопіль: Академія народного господарства. 2000.
4. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ. 2021. 427 с.
5. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
6. Загородній С. Про авторське право і суміжні права: ключові законопроекти. *Інтелектуальна власність в Україні*. URL: <https://intelvlas.com.ua/>
7. Закону України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
8. Закону України «Про охорону прав на промислові зразки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>
9. Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
10. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: навчальний посібник: Харків: Університетська книга. 2023. 336 с.
11. Наукова та науково-технічна діяльність в Україні у 2022 році: науково-аналітична доповідь / Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда та ін. – К.: УкрІНТЕІ, 2023. – 94 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/nauka/2023/07/25/Nauk-analit.dopov.Naukova.ta.nauk-tekh.n.diyaln.v.Ukr.2022-25.07.2023.pdf>
12. Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність в Україні у 2023 році: науково-аналітична доповідь / Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда та ін. – К.: УкрІНТЕІ, 2024. – 108 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/nauka/informatsiyno-analitychni/2024/05.08.2024/Naukovo-analitychna.dopovid-Naukova.naukovo-tekhnichna.ta.innovatsiyana.diyalnist.v.Ukrayini.u.2023.rotsi-05.08.2024.pdf>
13. Онищенко В.О., Литвиненко С.Л., Литвиненко Л.Л. Управління інноваціями. Менеджмент: навчальний посібник: К.: Кондор. 2022. 284 с.
14. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року» від 10.07.2019 № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>
15. Руснак А.В., Савченко О. Г., Ломоносов Д.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Миколаїв: Іліон. 2021. 324 с.
16. Цивільний Кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
17. Research and Innovation. URL: [https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/research-and-innovation\\_en](https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/research-and-innovation_en)
18. HORIZONT 2020. URL: [https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-2020\\_en](https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-2020_en)

19. Innovation Management in Knowledge-Driven Economy. – Brussels-Luxembourg: European Commission, Directorate-general for Enterprise, 2004. URL: [https://www.researchgate.net/publication/296196227\\_Innovation\\_Management\\_and\\_the\\_Knowledge-Driven\\_Economy](https://www.researchgate.net/publication/296196227_Innovation_Management_and_the_Knowledge-Driven_Economy)

20. Innovation tomorrow. Innovation policy and the regulatory framework: Making innovation an integral part of the broader structural agenda. Innovation papers. № 28. – Brussels-Luxembourg: European Commission, Directorate-general for Enterprise, 2006. URL: [https://www.researchgate.net/publication/280522650\\_INNOVATION\\_TOMORROW](https://www.researchgate.net/publication/280522650_INNOVATION_TOMORROW)

21. The Theory of Lisbon. URL: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/5/the-treaty-of-lisbon>

## Тема 9. Стимулювання інноваційної діяльності

Регулювання та стимулювання інноваційної діяльності на макро- та мікрорівні. Прямі та опосередковані методи стимулювання інноваційної діяльності. Система регулювання інноваційної діяльності. Форми і методи організації стимулювання інноваційної діяльності. Моделі інноваційної політики. Національні та регіональні інноваційні системи.

Захист інновацій. Організація патентної роботи: забезпечення патентної чистоти та патентування результатів науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт; продаж ліцензій; патентний захист. Проблеми ефективного використання інформаційної бази.

Інноваційна політика в ЄС.

### Література:

1. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.

2. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: навчальний посібник: Харків: Університетська книга. 2023. 336 с.

3. Руснак А.В., Савченко О. Г., Ломоносов Д.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Іліон. 2021. 324 с.

4. Онищенко В.О., Литвиненко С.Л., Литвиненко Л.Л. Управління інноваціями. Менеджмент: навчальний посібник: Кондор. 2022. 284 с.

5. Research and Innovation. URL: [https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/research-and-innovation\\_en](https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/research-and-innovation_en)

6. HORIZONT 2020. URL: [https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-2020\\_en](https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-2020_en)

7. Innovation Management in Knowledge-Driven Economy. – Brussels-Luxembourg: European Commission, Directorate-general for Enterprise, 2004. URL: [https://www.researchgate.net/publication/296196227\\_Innovation\\_Management\\_and\\_the\\_Knowledge-Driven\\_Economy](https://www.researchgate.net/publication/296196227_Innovation_Management_and_the_Knowledge-Driven_Economy)

8. Innovation tomorrow. Innovation policy and the regulatory framework: Making innovation an integral part of the broader structural agenda. Innovation papers. № 28. – Brussels-Luxembourg: European Commission, Directorate-general for Enterprise, 2006. URL: [https://www.researchgate.net/publication/280522650\\_INNOVATION\\_TOMORROW](https://www.researchgate.net/publication/280522650_INNOVATION_TOMORROW)

9. The Theory of Lisbon. URL: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/5/the-treaty-of-lisbon>

## Тема 10. Оцінювання ефективності управління інноваційною діяльністю

Поняття і види ефективності управління інноваційною діяльністю на мікрорівні.

Принципи вимірювання ефективності управління інноваційною діяльністю на мікрорівні. Поняття і види ефекту. Два види ефекту: мікро- та макроекономічний підхід. Оцінні критерії і показники ефективності управління інноваційною діяльністю на мікрорівні. Абсолютна та порівняльна ефективність. Врахування фактора часу. Термін окупності. Процес дисконтування. Показник чистої теперішньої вартості. Індекс прибутковості. Внутрішня норма прибутковості.

Оцінювання ефективності інноваційних проектів. Методичні підходи в оцінюванні ефективності інноваційних проектів: принципи, оцінні критерії та показники. Показник чистої теперішньої вартості. Індекс прибутковості. Внутрішня норма прибутковості.

Соціальні результати інноваційної діяльності та концепція гармонійного (сталого) розвитку економіки. Соціальний ефект від інноваційної діяльності: поняття та методика розрахунку. Підвищення ефективності інноваційної діяльності.

### Література:

1. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: К.: Центр навчальної літератури. 2021. 496 с.
2. Іванова О.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Харків: НУА-Видавництво. 2020. 108 с.
3. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: навчальний посібник: Харків: Університетська книга. 2023. 336 с.
4. Плахотнік О. Економіка інновацій: конспект лекцій для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня всіх технічних спеціальностей / О. Плахотнік. Кам'янське: ДДТУ. 2022. URL: <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/34/7-34-kl54.pdf>

РОЗДІЛ, ТЕМА	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Інд. робота	Тренінг	Контрольні заходи
<b>Змістовий модуль 1</b> <i>Теоретичні основи управління інноваційною діяльністю</i>						
Теорія інновацій та трансформація економічних систем	4	2	9	1	6	тести, опитування, обговорення
Інновації та інноваційність бізнесу	4	1	9			тести, опитування, обговорення
Інноваційні процеси в організації підприємницької діяльності	2	1	9			тести, опитування, обговорення
Управління інноваційною діяльністю в бізнесі	2	2	9			тести, опитування, задачі
Інноваційна політика та управління інноваційними проектами підприємства	4	2	9			опитування, заповнення грантової аплікаційної форми інноваційного проекту
<b>Змістовий модуль 2</b> <b>Ефективність управління інноваційною діяльністю в підприємстві</b>						
Організаційні форми реалізації інноваційної діяльності	4	2	9	2	2	опитування, обговорення
Фінансування інноваційної діяльності	4	1	9			опитування, обговорення, розрахунок показників бізнес-плану інноваційного проекту
Державне регулювання інноваційної діяльності	2	0,5	9			опитування, обговорення
Стимулювання інноваційної діяльності	2	0,5	9			опитування, обговорення
Оцінювання ефективності управління інноваційною діяльністю	4	2	12			опитування, тести, задачі
<b>РАЗОМ</b>	<b>32</b>	<b>14</b>	<b>93</b>	<b>3</b>	<b>8</b>	–

#### 4. Структура залікового кредиту дисципліни «Управління інноваційною діяльністю»

### ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

#### 5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

##### Практичне заняття № 1

##### Тема 1. Теорія інновацій та трансформація економічних

*Мета:* засвоїти основи теорії інновацій, набути навиків застосування методів ретроспективного аналізу термінологічно поля теорії інновацій та аналітичних підходів оцінювання динаміки інноваційності, вивчити досвід ЄС в організації інноваційної діяльності, набути знань і навиків щодо методичних підходів оцінювання інноваційної спроможності країн

##### Питання для обговорення:

1. Теорія циклічного розвитку М. Кондратьєва. Місце інновацій в економічному циклі.
2. Інноваційна теорія Й. Шумпетера: основні акценти та термінологія.
3. Інноваційні суспільства: поняття, ознаки та фактори формування.
4. Інноваційна спроможність країни в міжнародних рейтингах: поняття, аналітичні агентства та показники.
5. Інноваційна політика ЄС. Законодавство ЄС в сфері інновацій. Лісабонська Стратегія.
6. Міжнародні програми фінансування інновацій 2021–2027 рр.: Horizon 2020; Horizon Europe.
7. Україна в світових рейтингах інноваційності країн.

##### Практичне заняття № 2

##### Тема 2. Інновації та інноваційність бізнесу

##### Тема 3. Інноваційні процеси в організації підприємницької діяльності

*Мета:* засвоїти теоретичні засади управління інноваційною діяльністю, дефініції «інновації», «інноваційний процес», «інноваційна діяльність»; цілі, функції, стадії та етапи інноваційної діяльності, засвоїти методичні підходи, класифікаційні ознаки до типологізації інновацій та інноваційних процесів; методу моделювання в межах представлення інноваційного процесу; набути навиків застосування класифікаційного методу в межах вивчення теорії інновацій

##### Питання для обговорення:

1. Поняття і класифікація інновацій.
2. Функції інновацій.
3. Життєвий цикл інновацій.
4. Дифузія інновацій: істота та площини поширення.
5. Поняття, класифікація і взаємозв'язки інноваційних процесів.
6. Стадії та етапи інноваційного процесу.
7. Моделі інноваційного процесу.
8. Моніторинг інновацій: оцінні методики, критерії та показники.
9. Інноваційна діяльність на мікрорівні: оцінні методики, критерії та показники.
10. Інноваційне підприємництво: сутність, критерії, показники.



### Практичне заняття № 3

#### Тема 4. Управління інноваційною діяльністю в бізнесі

*Мета:* засвоїти теоретичні підходи в управлінні інноваційною діяльністю; розуміти принципи, методи і функції управління інноваційною діяльністю; освоїти види управління інноваційною діяльністю

##### Питання для обговорення:

1. Поняття, принципи та методи управління інноваційною діяльністю.
2. Функції управління інноваційною діяльністю.
3. Етапи управління інноваційною діяльністю.
4. Оперативне управління інноваційною діяльністю.
5. Стратегічне управління інноваційною діяльністю.
6. Організаційні структури управління інноваційною діяльністю.

### Практичне заняття № 4

#### Тема 4. Інноваційна політика та управління інноваційними проектами підприємства

*Мета:* засвоїти теоретичні підходи в управлінні інноваційною політикою, теоретичні засади проектного менеджменту, поняття і класифікацію інноваційних проектів, освоїти методики побудови інноваційної політики, набуті навиків провадження інноваційної політики на мікрорівні та техніко-економічного обґрунтування інноваційних проектів

##### Питання для обговорення:

1. Поняття, принципи та методи управління інноваційною діяльністю.
2. Функції управління інноваційною діяльністю.
3. Стратегічне управління інноваційною діяльністю.
4. Організаційні структури управління інноваційною діяльністю.
5. Інноваційна політика підприємства.
6. Інноваційна політика підприємства: поняття, принципи, методи управління.
7. Інноваційні стратегії в підприємництві.
8. Інноваційний проект: поняття, класифікація, цілі та параметри.
9. Досвід ЄС організації інноваційної політики.

### Практичне заняття № 5

#### Тема 7. Організаційні форми реалізації інноваційної діяльності

*Мета:* засвоїти теоретичні засади формування інноваційної інфраструктури ринку; набуті навиків порівняльного аналізу в частині організаційних форм реалізації інновацій; поняття інтелектуальної власності

##### Питання для обговорення:

1. Інноваційна інфраструктура ринку.
2. Інноваційні парки: поняття, завдання, функціонування.
3. Технопарки: поняття, завдання, функціонування.
4. Технополіси: поняття, завдання, функціонування.
5. Інноваційні кластри: поняття, завдання, функціонування.
6. Інноваційне підприємництво.
7. Венчурний бізнес.
8. Пріоритетні напрями розвитку інноваційної інфраструктури ринку.

## Практичне заняття № 6

**Тема 6. Державне регулювання інноваційної діяльності**

**Тема 7. Фінансування інноваційної діяльності**

**Тема 8. Стимулювання інноваційної діяльності**

*Мета: набути знань з державного регулювання і стимулювання інноваційної діяльності, правового забезпечення охорони інтелектуальної власності; знати форми, методи, інструментарій державного регулювання інноваційної діяльності, видів і типів об'єктів інтелектуальної власності; набути навиків оцінювання державної інноваційної політики; набути практичних навиків методики складання бізнес-плану в грантових заявках в частині забезпечення інноваційності бізнесу*

**Питання для обговорення:**

1. Державна інноваційна політика: принципи і методи реалізації.
2. Форми і методи державного регулювання інноваційної діяльності.
1. Джерела та види фінансування інноваційної діяльності.
2. Фінансування інноваційної діяльності: форми, засоби.
3. Інноваційний проект як об'єкт фінансування.
4. Обґрунтування бізнес-плану Star-up проекту.
5. Методи стимулювання інноваційної діяльності.
6. Моделі державної інноваційної політики.
7. Інтелектуальна власність як елемент державної інноваційної політики.
8. Державна інноваційна політика Європейського Союзу.

## Практичне заняття № 7

**Тема 9. Оцінювання ефективності управління інноваційною діяльністю**

*Мета: засвоїти дефініції понять «ефекту» та «ефективності» інноваційної діяльності суб'єктів господарювання, визначення принципів, критеріїв, методів і показників оцінки ефективності інноваційної діяльності підприємства; характеристику ефектів від інноваційної діяльності та визначення взаємозв'язків між ними; обґрунтування соціальної доцільності та економічної ефективності інноваційної діяльності підприємства; визначення векторів підвищення ефективності інноваційної діяльності підприємства*

**Питання для обговорення:**

1. Принципи, критерії і показники ефективності інноваційної діяльності.
2. Методика визначення економічної ефективності інноваційної діяльності.
3. Абсолютна та порівняльна ефективність інноваційної діяльності.
4. Поняття та розрахунок соціально-економічного ефекту інноваційної діяльності.
5. Врахування фактору часу та терміну окупності при визначенні ефективності інновацій.
6. Шляхи підвищення ефективності управління інноваційною діяльністю.
7. Принципи та критерії ефективності інноваційних проектів.
8. Методика оцінювання економічної ефективності інноваційних проектів: розрахунок основних оцінних показників.
9. Шляхи підвищення ефективності управління інноваційними проектами.

## 6. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

### Тематика тренінгу

Тренінг – практико-орієнтований процес набуття здобувачами фахового досвіду в частині виконання професійних завдань в галузі управління інноваційною діяльністю.

Метою тренінгу є узагальнення теоретичних знань та застосування в практичній діяльності набутих вмій та навиків, отриманих студентами під час вивчення навчальної дисципліни «Управління інноваційною діяльністю».

**Тема тренінгу: Набуття навичок в сфері розробки Star-up проекту зорієнтованого на відкриття інноваційного бізнесу**

### Структура, організація і проведення тренінгу

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгу.
2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою у студентському колективі, встановленні правил проведення тренінгового заняття та формулювання підсумків.
3. **Практична частина** реалізується на підходах проектного менеджменту передбачає складання і техніко-економічне обґрунтування Star-up проекту інноваційного спрямування. Студенти академічної групи поділяються на 4-6 проектних груп, кожна з яких виконує запропоновані завдання. Група обирає проектного менеджера, який здійснює управління групою (розподіляє функції, планує роботу групи та ін.).
4. **Підведення підсумків** відбувається шляхом презентації та захисту підготовленого Star-up проекту, обговорення результатів виконаного тренінгового завдання. Викладач оцінює роботу групи та, відповідно, рівень знань кожного студента.

Результати тренінгу оцінюються викладачем у балах за стобальною шкалою.

### 1. САМОСТІЙНА РОБОТА

Метою самостійної роботи з дисципліни «Управління інноваційною діяльністю» студентів є формування в майбутніх фахівців з підприємництва та торгівлі навичок системного мислення при вивченні феномену інновацій та їх ролі в розвитку підприємництва як виду господарювання.

Самостійна робота охоплює вивчення теоретичного навчального матеріалу з дисципліни в позааудиторному режимі, самонавчання та самоконтроль, а також набуття студентами практичних навичок методики розрахунку показників, обґрунтування рішень, висновків.

В результаті самостійної роботи з дисципліни «Управління інноваційною діяльністю» кожен студент повинен виконати письмову роботу – *есе* на тему: «*Інноваційність бізнесу: показникологія чи щось більше?*» (невеликий за обсягом та вільний за композицією твір, в якому висвітлюються індивідуальні враження та міркування з конкретного проблемного питання). У випадку виникнення певних труднощів при написанні *есе* студент повинен звернутися за консультацією до викладача.

*Есе* виконується комп'ютерним набором і подається на розгляд викладачеві для оцінювання.

Результати виконання самостійної роботи оцінюються викладачем у балах за стобальною шкалою.

## **2. МЕТОДИ НАВЧАННЯ**

У навчальному процесі методами навчання є лекції, практичні заняття, консультації викладачів, самостійна робота, робота в групах, поточне опитування, тестування, обговорення та моделювання практичних ситуацій, тренінг.

## **3. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

У процесі вивчення дисципліни «Управління інноваційною діяльністю» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання під час тренінгу;
- оцінювання виконання самостійної роботи;
- залік.

## **4. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ**

*Політика щодо дедлайнів і перескладання.* Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу декана факультету за наявності поважних причин (напр., відсутність через хворобу та наявність відповідної довідки).

*Політика щодо академічної доброчесності.* Дотримання принципів академічної доброчесності під час вивчення дисципліни, проведення контрольних заходів.

*Політика щодо відвідування.* Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (напр., карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу декана факультету.

## 11. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне опитування	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Середнє арифметичне значення отриманих оцінок під час занять (за кожною темою змістового модуля 1)	Контрольна робота (за темами змістового модуля 2)	Оцінка за виконання завдання	Оцінка за виконання завдання

## 12. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	«відмінно»	A (відмінно)
85 – 89	«добре»	B (дуже добре)
75 – 84		C (добре)
65 – 74	«задовільно»	D (задовільно)
60 – 64		E (достатньо)
35 – 59	«незадовільно»	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
01 – 34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

## 13. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№ зп	Найменування	Номер теми
1.	Технічне забезпечення: мультимедійний проектор, ноутбук, проекційний екран.	1–10
2.	Базове програмне забезпечення: ОС Windows.	1–10
3.	Комунікаційна навчальна платформа (MOODLE) для організації дистанційного навчання (за необхідності).	1–10
4.	Комунікаційне програмне забезпечення ZOOM для проведення занять в режимі онлайн (за необхідності).	1–10

## РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

### Основні:

1. Господарський Кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Економічна енциклопедія : [у 3 т.] / ред. рада : Б. Д. Гаврилишин, В. А. Ющенко, В. С. Гальчинський. К. : Вид. центр «Академія» ; Тернопіль : Академія народного господарства. 2000.
3. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник:Новий світ. 2021. 427 с.
4. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник:Новий світ, 2021, 427 с.
5. Загородній С. Про авторське право і суміжні права: ключові законопроекти. *Інтелектуальна власність в Україні*. URL: <https://intelvlas.com.ua/>
6. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
7. Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>
8. Закону України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
9. Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
10. Закону України «Про охорону прав на промислові зразки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>
11. Іванова О.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник:Харків: НУА-Видавництво. 2020. 108 с.
12. Плахотнік О. Економіка інновацій: конспект лекцій для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня всіх технічних спеціальностей / О. Плахотнік. Кам'янське: ДДТУ. 2022. URL: <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/34/7-34-kl154.pdf>
13. Розгон О. В., Стріжкова А.В. Інноваційне право: науково-практичний посібник:Харків: НДІ ПЗІРНАІПрН України. 2020. 244 с.
14. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року» від 10.07.2019 № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>
15. Руснак А.В., Савченко О. Г., Ломоносов Д.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Миколаїв: Іліон. 2021. 324 с.
16. Цивільний Кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
17. Historical Development of European Integration. URL: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/section/185/historical-development-of-european-integration>
18. HORIZONT 2020. URL: [https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-2020\\_en](https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-2020_en)
19. Innovation Management in Knowledge-Driven Economy. – Brussels-Luxembourg: European Commission, Directorate-general for Enterprise, 2004. URL: [https://www.researchgate.net/publication/296196227\\_Innovation\\_Management\\_and\\_the\\_Knowledge-Driven\\_Economy](https://www.researchgate.net/publication/296196227_Innovation_Management_and_the_Knowledge-Driven_Economy)

20. Innovation tomorrow. Innovation policy and the regulatory framework: Making innovation an integral part of the broader structural agenda. Innovation papers. № 28. – Brussels-Luxembourg: European Commission, Directorate-general for Enterprise, 2006. URL: [https://www.researchgate.net/publication/280522650\\_INNOVATION\\_TOMORROW](https://www.researchgate.net/publication/280522650_INNOVATION_TOMORROW)
21. Research and Innovation. URL: [https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/research-and-innovation\\_en](https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/research-and-innovation_en)
22. StartUp проекти та їх оцінювання (StartUp projects and their evaluation): конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальностей 121 Інженерія програмного забезпечення та 126 Інформаційні системи та технології факультету інформаційних технологій УжНУ / Укладач: д.т.н., доц. Поліщук В.В. Ужгород: 2023. 70 с. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/60553>
23. The Lisbon Strategy. URL: [https://ipe.ro/rjef/rjef1\\_06/rjef1\\_06\\_6.pdf](https://ipe.ro/rjef/rjef1_06/rjef1_06_6.pdf)
24. The Theory of Lisbon. URL: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/5/the-treaty-of-lisbon>

### Додаткові:

1. ВВП. Економічні цикли. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-vvp-ekonomichni-cikli-315150.html>
2. Заїка С. О., Грідін О. В. Інноваційний проект як об'єкт управління. URL: <http://dSPACE.khntusg.com.ua/bitstream/123456789/4286/1/13.pdf>
3. Клімова Г.П. Феномен інноваційного суспільства в соціально-філософському дискурсі. URL: <https://openarchive.nure.ua/server/api/core/bitstreams/61c774eb-4458-4b50-b0c0-52f430db642b/content>
4. Наукова та науково-технічна діяльність в Україні у 2022 році: науково-аналітична доповідь / Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда та ін. – К.: УкрІНТЕІ, 2023. – 94 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/nauka/2023/07/25/Nauk-analit.dopov.Naukova.ta.nauk-tekh.diyaln.v.Ukr.2022-25.07.2023.pdf>
5. Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність в Україні у 2023 році: науково-аналітична доповідь / Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда та ін. – К.: УкрІНТЕІ, 2024. – 108 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/nauka/informatsiyno-analitychni/2024/05.08.2024/Naukovo-analitychna.dopovid-Naukova.naukovo-tekhnichna.ta.innovatsiyana.diyalnist.v.Ukrayini.u.2023.rotsi-05.08.2024.pdf>
6. Непран А.В., Кирчата І.М., Храпач К.Г. Розробка фінансового пану стартап-проектів з виробництва промислового виробу у системі фінансового менеджменту. URL: <http://ppb.khadi.kharkov.ua/article/view/293681>
7. Сайт Дія. Бізнес Тернопіль – центр підтримки підприємців. URL: <https://business.diia.gov.ua/ternopil>
8. Собко О.М., Марчишин Н.Я. Механізм управління вартістю клієнта як інструмент модернізації системи інноваційного маркетингу на підприємстві. Електронний науково-практичний журнал «Східна Європа: економіка, бізнес та управління». 2018. Вип. 4 (15). С. 303–313. URL: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/release-dates>
9. Собко О. М., Бойчик І. М., Крисоватий І. А., Смерека С.Б. Розвиток інтелектуального капіталу та управління інноваційними проектами в торгівлі. *Економічний аналіз*. 2020. Том 30. № 2. С.7-16. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/1991>
10. Собко О., Крисоватий І.А. Вдосконалення управління інноваційними проектами та пошуків інноваційної активності підприємств України. Вісник економіки. 2021. № 3. С. 97–112. URL: <http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/1268>
11. Собко О.М., Стахурська С.В. Оцінювання управління інтелектуальним потенціалом вітчизняних молокопереробних підприємств. *Сімдесят сьомі економіко-правові*

дискусії. Серія: Соціальні та гуманітарні науки: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції, ( м. Львів, Україна – м. Переворськ, Польща, 18-19 липня 2023 р.) / редкол. : О. Патряк та ін.; ГО «Наукова спільнота»; WSSG w Przeworsku. Львів: ФО-П Шпак В.Б. 111 с. ISSN 2522-963X

12. Собко О. М., Стахурська С.В. Механізм управління інтелектуальним потенціалом підприємства. *Science and technology: problems, prospects and innovations. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference.* CPN Publishing Group. Osaka, Japan. 2023. Pp. 243-246. URL: <https://sci-conf.com.ua/xi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-science-and-technology-problems-prospects-and-innovations-3-5-08-2023-osaka-yaponiya-arhiv/>